

Alkotmánybíróság
1535 Budapest, Pf. 773.

Ügyszám: IV/1643-1/2020

Tárgy: Hiánypótlás benyújtása

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/01643-2/2020	
Érkezett: 2020 NOV 10.	
Példány: 1	Kezelőiroda: [REDACTED]
Melléklet: 5 db	

Panaszt benyújtó felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Rác József ügyvéd ([REDACTED])

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján alulírott [REDACTED] felszámolóbiztos, csatolt meghatalmazással meghatalmazott jogi képviselőm, Dr. Rác József ügyvéd útján, a Tisztelt Alkotmánybíróság hivatkozott számú hiánypótlási felhívására, az alábbi, a hiánypótlással kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a *Kúria 2020. május 19-én felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítéletének (1.sz. melléklet) -* alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A [REDACTED] (a továbbiakban: Kft.) 2007. június 01-én hitelszerződést kötött az [REDACTED] Bank Nyrt.-vel. A pénzügyintézet egy üzleti repülésre alkalmas repülőgép megvásárlására és repülési célú üzleti vállalkozás beindítására 585.184 euró kölcsönt nyújtott, amelyet 2007. december 31. napjától, 2012. június 30. napjáig az előírt részletekben kellett visszafizetni. A szerződő

felek a szerződésből eredő kötelezettség teljesítésére biztosítékként a vásárlandó repülőgépre, a [REDACTED] tagjainak üzletrészére, valamint [REDACTED] tulajdonában lévő [REDACTED] alatti ingatlanra jelzálogjogot alapítottak. A Kft. megvásárolta a [REDACTED] gyártási számú repülőgépet.

A Központi Nyomozó Főügyészség különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen, jelentős értékre elkövetett csalás bűntette és más bűncselekmények miatt nyomozást folytatott [REDACTED] ellen. A nyomozás során a nyomozó hatóság a 2009. szeptember 30. napján meghozott Nyom.482/2007. számú határozatával biztosítási intézkedésként elrendelte a [REDACTED] tulajdonában lévő repülőgép, valamint a [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] személygépkocsi zár alá vételét. A határozat indokolása szerint, a rendelkezésre álló adatok alapján valószínűsíthető, hogy [REDACTED] a felperesi társaságban többségi tulajdonrészrel rendelkező offshore cégen keresztül, valamint a [REDACTED] egyik tulajdonosának üzletrésze biztosításához nyújtott pénzüsszeg kapcsán anyagi érdekeltséggel bír, mert a rendelkező részben megjelölt vagyontárgyak megvásárlásához 2007. és 2008. évben jelentős pénzüsszegeket adott. Figyelemmel arra, hogy a zár alá vétel feltételeinek fennállása valószínűsíthető, illetve megalapozottan feltehető, hogy a terhelt és a vele kapcsolatot tartó személyek a megjelölt vagyontárgyak, illetve az azokhoz szolgáltatott anyagi eszközök büntetőeljárás alóli elvonását akár a [REDACTED] üzletrészének értékesítése útján megkísérlik, a nyomozó hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott. E határozat alapján a Nemzeti Közlekedési Hatóság az állami légi jármű lajstromba a biztosítási intézkedést bejegyezte. A határozat ellen a felperes panaszt nyújtott be, melyet a Legfőbb Ügyészség a 2009. október 27. napján meghozott Kf.5252/2006/262. számú határozatával elutasított.

A nyomozó hatóság 2009. október 8-án a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt kezdeményezte [REDACTED] gyanúsított vonatkozásában több, különböző személy tulajdonában álló vagyontárgy zár alá vételét. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2009. október 28. napján meghozott 9.Bny.44247/2009/2. számú végzésével többek között a felperes tulajdonában álló repülőgép és a [REDACTED] forgalmi rendszámú [REDACTED] személygépkocsi tekintetében a zár alá vételt elrendelte azzal, hogy a végzést, annak jogerőre emelkedését követően, a zár alá vétel foganatosítása végett megküldi az illetékes megyei Végrehajtók Irodájának. A Kft. fellebbezése folytán a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2009. december 2. napján meghozott 30.Bnf.2874/2009/2. számú végzésével a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzését helybenhagyta.

A Fővárosi Bírósági Végrehajtók Irodája a 2009. december 11-i foglalási jegyzőkönyvben a [REDACTED] tulajdonában álló repülőgépet lefoglalta, felhívta a nyilvántartó hatóságot a légi jármű forgalomból való kivonására, továbbá felhívta a [REDACTED] hogy a forgalomban való részvételre jogosító okmányokat, a légi jármű törzskönyvét az illetékes. hatóságnál adja le.

A Pest Megyei Bíróság Végrehajtók Irodája a 2009. december 15. napján kelt foglalási jegyzőkönyvben a [REDACTED] tulajdonában álló repülőgép tekintetében felkérte a légügyi igazgatóságot a szükséges intézkedések megtételére a zár alá vétel tényének nyilvántartásba való bejegyzéséhez.

A Fővárosi Bírósági Végrehajtók Irodája intézkedésével szemben a [REDACTED] a Központi Nyomozó Főügyészség és az [REDACTED] Yrt. végrehajtási kifogást terjesztettek elő, sérelmezve a repülőgép lefoglalását. A Kft. a kifogásában hivatkozott arra, hogy a lefoglalt repülőgép foglalkozása egyetlen eszköze és mivel az nem gépjármű, a Vht. 90. § (1) bekezdés a) pontja értelmében mentes a foglalás alól. Előadta továbbá, hogy a lefoglalt ingóság nagy összegű tárolási és őrzési költsége miatt nem tud eleget tenni az őrzési kötelezettségének, ha a repülőgép, mint termelőeszköz nem repülhet. A Központi Nyomozó Főügyészség kifogásában utalt arra, hogy a Pest Megyei Bírósági Végrehajtók Irodája az általa felvett jegyzőkönyvben a repülőgép zár alá vételét már rögzítette és intézkedett nyilvántartásba való bevezetéséről. Ezzel egyidejűleg kapta meg a Fővárosi Bírósági Végrehajtók Irodájának foglalási jegyzőkönyvét, ami ugyanezen repülőgép tekintetében felhívta a nyilvántartó hatóságot a légi jármű forgalomból való kivonására, valamint a tulajdonost a forgalomban való részvételre jogosító okmányok és a légi jármű törzskönyvének leadására. A zár alá vétel a büntetőeljárás törvénye szerint a tulajdonosi jogok közül csak a rendelkezési jogot függeszti fel, így az adott vagyontárgy nem adható el, nem terhelhető meg, ugyanakkor a birtoklást, a használatot és a hasznok szedését nem akadályozza. A repülőgép forgalomból történő kivonása egyrészt ellentétes a zár alá vétel büntetőjogi szabályozásával és rendeltetésével, másrészt a vagyontárgy tulajdonosának indokolatlan és aránytalan joghátrányt jelent. A végrehajtói intézkedés ráadásul jelen esetben a repülőgépre felvett jelentős összegű banki hitel visszafizetését is ellehetetleníti. Az [REDACTED] Nyrt. hivatkozása szerint, a végrehajtó részéről a repülőgép forgalomból való kivonása törvénysértő, mert a büntetőeljárás törvénye alapján a zár alá vétel a tulajdonosi jogok közül csak a rendelkezési jogot korlátozza. A Kft.-vel hitelkapcsolatban áll, a részére folyósított hitel célja a repülőgép megvásárlása volt, és a gép működtetése jelenti a hitel visszafizetésének lehetőségét.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a végrehajtási kifogásokat a 0101-10.Vh.52.098/2009. ügyszám alatt a 2010. január 29-én, március 2-án és április 26-án meghozott végzéseivel elutasította. A végzések ellen a [REDACTED] Yrt. és a Központi Nyomozó Főügyészség terjesztettek elő fellebbezést. A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2010. május 14. napján meghozott 43.Pkfv.634,096/2010/2. számú végzésével a felperes, a 2010. szeptember 15. napján hozott 43.Pkfv.637.312/2010/2. számú végzésével a Központi Nyomozó Főügyészség fellebbezésével támadott elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A Központi Nyomozó Főügyészség 2010. október 29-én nyújtott be a bírósághoz vádiratot [REDACTED] szemben. A Fővárosi Törvényszék az ügyben 2012. február 24. napján meghozott 15:B.1492/2010/306. számú ítéletében [REDACTED] vádlottat egyes vádpontok szerinti cselekményekben bűnösnek mondta ki és vele szemben büntetést

szabott ki, a további vádpontok szerinti bűncselekmények vádja alól felmentette, és többek között rendelkezett a felperes tulajdonában álló repülőgép zár alá vételének megszüntetéséről. A Szegedi Ítéltábla a 2013. október 10-én meghozott Bfl.151/2013/34. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet [REDACTED] vonatkozásában részben, bűnössége megállapítása és büntetése, valamint az őt terhelő kártérítés körében változtatta meg. Az ítélet indokolásából kitűnően, az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést, ami [REDACTED] [REDACTED] terhére kizárólag további bűncselekményekben való bűnössége megállapítására, vele szemben hosszabb tartamú börtönbüntetés, közügyektől eltiltás, valamint magasabb összegű pénzmellékbüntetés kiszabására irányult. A Kúria 2014. július 01-én a Bhar.III.47/2014/23.szám alatt jogerős ítéletet hirdetett, ezután kerültek feloldásra a korábban zár alá vett vagyontárgyak.

A Fővárosi Törvényszéki Végrehajtó a 2014. augusztus 12-én kelt 0100-9.MV8287/2009/34. számú iratával intézkedett a Kft. légi jármű tekintetében a foglalás és a zár alá vétel feloldásáról, a repülőgép adós részére való visszaadásáról.

A [REDACTED] 15. június 29-én kelt levelében a Legfőbb Ügyészséget (a továbbiakban: I. rendű alperes) és a Fővárosi Törvényszéket (a továbbiakban II. rendű alperes) kártérítés megfizetésére szólította fel. Utalt arra, hogy a repülőgép forgalomból való kivonásával 2010. november 30-tól 82.344.750 forint, ezt követően 2010. november 30-tól 82.344.750 forint, 92.820,36 euró + 343.055 euró + 417,69 euró + 83;54 euró, összesen 93.665,14 euró kára merült fel, amit kamatokkal együtt kért megtéríteni. Hivatkozott arra, hogy a tulajdonában álló repülőgép a lefoglalást követően öt évig üzemen kívül állt, mely idő alatt a [REDACTED] a kötelező időszakos karbantartásokat és szervizeltetést nem tudta elvégeztetni, melyek hiányában a repülőgépet visszafordíthatatlan műszaki károsodás érte és annak kiadásakor már csak roncsértéket képviselt. Emellett az [REDACTED] rt. a kölcsönszerződést felmondta, melyből eredően felperesnek további kárai merültek fel. Az alperesek a bejelentett kártérítési igényt elutasították. A Kft. 2016. június 22-i keltezővel keresetlevelet adott be az alperesek ellen a fenti tartalmú kártérítés megállapítása érdekében.

A [REDACTED] 2017. január 31.-i módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze a II. rendű alperest a Ptk. 349. § (1) és (3) bekezdései, valamint a 339. §-a alapján a repülőgép bűnügyi zárlata következtében, a forgalomból való kivonása és nem megfelelő őrzése miatt okozott kárként 925.000 amerikai dollár és annak 2014. augusztus 12. napjától járó késedelmi kamata megfizetésére. Ez a repülőgép forgalomból való kivonása és. nem megfelelő őrzése miatti értékvesztés, ami a keresetlevél benyújtásakor fennálló [REDACTED] középfolyam (1 USD = 276,350 forint) alapján 252.848.750 forint.

Ezen túlmenően a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek: - 92.820,36 eurót és annak a mindenkori három hónapos EUROIGOR + 3% kamatfelárral számított kamatát, továbbá 2010. június 2-től + 6% késedelmi kamatát, valamint 92.820,36 euró kölcsön után évi 0,5%-os kezelési költséget, ügyleti és késedelmi

kamat jogcímén 57.730,83 eurót, költségként 83,54 eurót, továbbá 1.050.986 forint egyéb nyilvántartott egyéb költséget, - hitelgarancia jogcímén kifizetett 82.104.750 forint tőkét és annak 2010. november 2-től a Ptk. 300/A. §-ban a gazdálkodó szervezetekre meghatározott késedelmi kamatát, - a tagi kölcsönrel összefüggésben 79.314.993 forint tőkét és annak 2014. augusztus 5-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát, - nem vagyoni kártérítés jogcímén 10.000.000 forintot és annak 2014. július 1-től járó késedelmi kamatát, - elmaradt vagyoni előnyként 20.000.000 forintot és annak 2012. január 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát.

A II. rendű alperessel szemben önállóan érvényesített követelés tekintetében a felperes hivatkozott arra, hogy a lefoglalt repülőgép tekintetében jelentős értékvesztés következett be. 2010. április 2-án a felperes bejelentette a bírósági végrehajtónak, hogy a lefoglalt és a forgalomból kivont vagyontárgyak állagmegóvását, őrzését a továbbiakban nem tudja vállalni, ezért kérte, hogy a végrehajtó intézkedjen a vagyontárgyak további őrzésének biztosításáról. A végrehajtó nem gondoskodott a repülőgép megfelelő karbantartásáról és állagmegóvásáról, nem végeztette el az előírt szervizeket, ezért nem úgy járt el, ahogy azt a jogszabályok előírják számára, melynek folytán a felperest jelentős kár érte. A repülőgép állapota a természetes mértéknél nagyobb arányban romlott le, mert a lefoglalás ideje alatt a szabad ég alatt állt, ezért az ennek következtében bekövetkezett károkért a II. rendű alperes tartozik felelősséggel. A mulasztáson alapuló károkozás 2014. augusztus 12-én szűnt meg, melyből következően az igényérvényesítéskor a felperesi követelés elévülése még nem következett be. A felperes a biztosítási intézkedés és a bűnügyi zárlat elrendelése, majd a lefoglalás ellen jogorvoslással élt, ennek ellenére kára nem volt elhárítható.

A Budapest Környéki Törvényszék 2018. február 22. napján meghozott 22.P.21.501/2016/44. számú rész-közbenső ítéletével (2. sz. melléklet) megállapította, hogy a II. rendű alperes felelős az [REDACTED] [REDACTED] járműben 2010. április 12 és 2014. augusztus 12 között a végrehajtó karbantartási, állagmegóvási kötelezettsége elmulasztása miatt bekövetkezett károkért, egyebekben a keresetet elutasította.

A felperes és a II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2018. október 04-én hozott 1.Pf.20.449/2018/12/ ítéletével (3. sz. melléklet) az elsőfokú bíróság rész-és közbenső ítéletét a II. rendű alperes felelősségét megállapító részében megváltoztatta, és ítéletével a keresetet teljes egészében elutasította, míg az ítélet további rendelkezéseit helybenhagyta. Rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi vagyoni kártétel elévülését helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a PK 52. számú állásfoglalásra is tekintettel a végrehajtó lefoglalásával és forgalomból való kivonásával okozott kár megtérítése iránti igény elévülése 2010. január 1-jén kezdődött, majd öt év elteltével elévült.

Megállapította, hogy a II. rendű alperes 15.B.1492/2010/306. számú végzése nem értelmezhető a Ptk. 327. § (1) bekezdése szerinti elévülést megszakító cselekménynek. Nem nyugodott a követelés elévülése a [REDACTED] elleni büntetőeljárás jogerős befejezéséig sem, mert téves, hogy annak lezárásáig a felperes nem tudhatta, ki ellen és milyen jogcímen kell pert indítani. Alaptalannak tekintette a Be. 55. § (3) bekezdésére való hivatkozást is, mert az elkobzásra, illetőleg vagyonekobzásra vonatkozó rendelkezés. Megállapította, hogy az igényérvényesítés akadálya nem az eljárás befejezéséig, hanem a zár alá vételt megszüntető jogerős határozat meghozataláig állt fent.

A jogerős ítélet szerint az elsőfokú bíróság a kártérítési követelések elévülése miatt szükségtelenül foglalt állást az alperesek magatartásának jogellenessége kérdésében. ***Kifejtette a lefoglalással kapcsolatos ellentétes álláspontját. E szerint a Be. alapján a zár alá vétele szabályai a Vht. által szabályozott zárlattól eltérő, a büntetőeljárásban alkalmazható olyan önálló jogi intézmény, melynek elvégzése a végrehajtó hatáskörébe tartozik a Vht. 202. § (1) bekezdése alapján. A zár alá vétel a Be. 159. § (1) és (2) bekezdése szerint a vagyontárgyak és a vagyoni jogok feletti rendelkezési jogot függeszti fel, ami azt jelenti, hogy a közhitelű nyilvántartásba történő bejegyzés iránt haladéktalanul intézkedni kell. A Vht. 202. § § (2) bekezdése értelmében a bünygyi zárlatra a zárlat szabályait kell alkalmazni. Ebből az következik, hogy a zárlatra csak a zár alá vétel Be. által meghatározott tartalmával összhangban álló intézkedések alkalmazhatók. Az adott esetben Be. 159. § (2) bekezdése szerint a zár alá vétel közhitelű nyilvántartásba való bejegyzése iránti intézkedésnek volt helye, melyről a Pest Megyei Bírósági Végrehajtó Iroda megfelelően rendelkezett, így ebből következően a II. rendű alperes Végrehajtói Irodája részéről a repülőgép lefoglalása és az ezzel összefüggő intézkedések megtétele jogellenesnek minősül.***

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2020. május 29-i Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítéletében nem értett egyet a másodfokú bíróság fenti jogszabály értelmezésével az alábbiak miatt:

A Be. 159.§ a zár alá vétel büntető bíróság általi elrendelésére, feloldására, illetve megszüntetésére vonatkozó szabályokat tartalmazza, míg a zár alá vétel végrehajtására vonatkozó rendelkezések a Vht-ben nyertek rögzítést. A Vht. 202.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bünygyi zárlatra a zárlatnak a szabályait kell megfelelően alkalmazni. E jogszabályi rendelkezés értelmében tehát a „bünygyi zárlat” fogatosítása a végrehajtó hatáskörébe tartozik azzal, hogy annak végrehajtása során a Vht. 194.§-ában rögzített zárlat szabályait kell megfelelően alkalmazni. A jogszabályi rendelkezés helyes értelmezése alapján tehát azt kell megállapítani, hogy a bünygyi zárlat végrehajtása során kell megfelelően alkalmazni a Vht. ingóság zárlatára vonatkozó rendelkezéseit.

A Vht. 194. §-a szerint az ingóság zárlata főszabályként foglalással történik, de megvalósulhat a Vht. 194. § (2) bekezdése szerinti zár alá vétellel is. A perbeli esetben a végrehajtó a foglalás

íránt intézkedett, mely esetben az ingóság az adós őrizetében, birtokában és használatában marad, nem pedig a Vht. 105-106. §-ai szerinti zár alá vételt foganatosította, mely esetben az ingóság kikerül az adós birtokából és a végrehajtó az ingóság őrzésére zárgondnokot jelöl ki. A Vht 106. § (1) bekezdés a) pontja alapján zárgondnok kirendelésére akkor is sor kerülhet, ha az adós „az ingóság megőrzésére nem vállalkozott”.

A légi jármű lefoglalására vonatkozóan a Vht. 103/A. §-a további speciális rendelkezéseket is tartalmaz. A Vht. 103.§ (1)-(3) bekezdései értelmében a végrehajtó felhívására a Közlekedési Igazgatási Hatóságnak a járművet ki kell vonni a forgalomból. A Vht. e rendelkezéseiből következően az állapítható meg, hogy a repülőgép forgalomból való kivonása a jogszerűen elrendelt bünygyi zárlat szükségszerű következménye volt. Az adós a birtokában maradt légi járművet nem használhatta a légi alkalmassági bizonyítvány NKH általi bevonása és a repülőgép forgalomból való kivonása miatt, így ebből következően téves a másodfokú bíróság azon álláspontja, hogy a II. rendű alperes végrehajtó irodája részéről a repülőgép lefoglalása és az ezzel összefüggő intézkedések megtétele jogellenesnek minősül.

A Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria már több határozatában állást foglalt arról, hogy a jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi az, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel (BDT2008. 1817.), illetve a jogalkalmazó hatóságok munkájának jellegével általában együtt járó jogszabály-alkalmazási és jogszabályértelmezési tévedések a felrőhatóság körén kívül esnek, és csak a rendkívüli, különös súlyú tévedések alapozzák meg a jogalkalmazó szerv felelősségét (BDT2004. 1042.).

A Kúria hangsúlyozza, hogy a Pest Megyei Végrehajtó Iroda és a II. rendű alperes végrehajtó irodája, valamint a jelen ügyben eljáró bíróságok eltérő álláspontja is azt mutatja, hogy a perbeli esetben olyan bonyolult és összetett jogértelmezési kérdésről van szó, amely a bírói gyakorlat értelmében egyébként sem alapozhatna meg bírósági jogkörben okozott kárért való felelősséget.

A Kúria megállapította, hogy a jogszerűen elrendelt és foganatosított bünygyi zárlat egyenes következménye az, hogy a felperes a repülőgépet nem tudta használni, így az azzal összefüggésben felmerült általa előadott kára másra át nem hárítható (casus nocet domino). Mivel a légi jármű forgalomból való kivonása jogszerűen történt, így nincs olyan jogellenes magatartás, amellyel okozati összefüggésben állna a felperes kára, mely kárigényei előadása szerint mind azzal állnak okozati összefüggésben, hogy a repülőgép a forgalomból ki lett vonva és ezért a földön állt, ahol károsodott. A Kúria mellőzte az elévülés vizsgálatát abból az okból, hogy a kártérítési felelősség előfeltételei érdemben nem álltak fenn. Nem volt ugyanis megállapítható olyan jogellenes magatartás vagy mulasztás a II. rendű alperes részéről, amellyel ok-okozati összefüggésben állna a felperest ért kár, így ebből következően nem volt meghatározható olyan időpont sem, amelynek kezdetéhez vagy végéhez az elévülés kapcsolódhatna.

Ugyancsak nem releváns az a kérdés, hogy kinek az őrizetében van a légi jármű, hiszen azzal, hogy a légi járművet a végrehajtó kivonta a forgalomból, azzal meggátolta a légi jármű a légi jármű karbantartását, mert a szükséges karbantartások elvégzése kizárólag külföldi szakszervízben lehetséges, Magyarországon erre nincs mód. A légi jármű a bevont engedélyei nélkül pedig nem repülhetett el a szakszervízbe. Ennek következtében a légi jármű a szükséges karbantartások elmaradása miatt leamortizálódott, gazdasági totálkárt szenvedett.

Az a kérdés, hogy a [REDACTED]-nek, vagy a végrehajtó felelőssége a karbantartás elmaradása ennek okán irreleváns, mert sem egyik sem másik nem tudta végrehajtani.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

A Budapest Környéki Törvényszék 2018. február 22. napján hozott 22.P.21.501/2016/44. számú rész-közbenső ítéletét megfellebbezve, a Fővárosi Ítéltábla 2018. október 04-én meghozta az 1.Pf.20.449/2018/12/ számú jogerős ítéletét.

A jogerős ítéletet a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2020. május 29-i Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítéletével elbírálta.

Nyilatkozom arról, hogy nem kezdeményeztem perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben.

Az ügyben semmilyen eljárás nem folyik.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria 2020. május 19-én felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítélete 2020. július 22-én jutott a [REDACTED] ására, tekintettel arra, hogy a Kúria Ítéletét, amit a Budapest Környéki Törvényszék elektronikusan küldött meg, a jogi képviselő ezen a napon töltötte le..

Nyilatkozom arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közzétételétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítványozó [REDACTED] az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés felperese volt.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Tisztában vagyok vele, hogy az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ennek értelmében igyekszem bemutatni, hogy az indítványozó ellen hozott ítélet miképpen kulcsfontosságú alkotmányjogi szempontból.

A kifogásolt bírói döntés alaptörvényellenes, mert az indítványozó Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jogát [XXVIII. Cikk (1) bekezdés] sértette és a tisztességtelen eljárással meghozott döntés a tulajdonjognak [XIII. Cikk (1) bekezdés] és a jogellenesen okozott kár megtérítéséhez fűződő jognak [XXIV. Cikk (2) bekezdés], mint alapvető jognak a korlátozásával járt. Mindemellett a bírói döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság tartalmi elemét a jogbiztonságot és más alkotmányos rendelkezéseket is (lásd a következő bekezdést). Tisztában vagyok vele, hogy jogbiztonság sérelmére csak kivételes esetben lehet alkotmányjogi panaszt alapítani, nem is erre alapítom a panaszt, csak felhívom a tisztelt Alkotmánybíróság figyelmét arra, hogy az alapjogsérelem mellett más alkotmányos alapelveket is sért a bírói döntés (sőt, nemzetközi szerződésbe is ütközik, mert az Emberi Jogok Európai Egyezményét kihirdető 1993. évi XXXI. törvény I. fejezet 6. Cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot és a kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkében védelemben részesített a tulajdonhoz való jogot sérti, de nemzetközi szerződésbe ütközésre még kivételes esetben sem alapozhatok panaszt, viszont az Alkotmánybíróság hivatalból lefolytathatja a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát). Az idézett ügy egy alapjogi relevanciával bírói ügy volt, mely esetében az Alaptörvény és annak értelmezése által az Alkotmánybíróság által levezetettek szabják meg azt, hogy az ügy milyen mederben folyjon. Ebből a mederből tért ki a Kúria, amikor alapjogsértő értelmezés alapján hozta meg döntését annak ellenére, hogy létezik Alaptörvény-konform értelmezés is. Ezen tények alapján vélem úgy, hogy érdemben befolyásolta az alapjogsérelem a bírói döntést.

Álláspontom szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet az alkotmányjogi panaszban szereplő ügy azzal, hogy az alkalmazandó jogszabály Kúria által is deklaráltan többféle értelmezése olyan bírói gyakorlatot eredményez, amely az Alaptörvény sorozatos megsértésével jár és ezen a joggyakorlaton a Kúria nem változtat, hanem a döntésével ezt megerősíti, annak ellenére, hogy létezik olyan Alaptörvény-konform értelmezése is a jogszabálynak, amely által kialakítható lenne egy Alaptörvényt nem sértő joggyakorlat. A bíróságoknak törvénykezési gyakorlatuk során a vonatkozó jogszabályokra és az Alaptörvényre maradéktalanul támaszkodva kell meghozniuk döntésüket. Az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdése alapján: „Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”, az R) cikk (2) bekezdése alapján: „Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”, míg a 28. cikk első mondata alapján: „A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.” Ennek következtében az olyan ítélezési gyakorlat, amelyben nem érvényesülnek maradéktalanul az Alaptörvény rendelkezései és azok figyelmen kívül hagyásával születik döntés, az alaptörvény-ellenes

döntés lesz. Ha ez nem így lenne, akkor a magyar Alaptörvény nem egy élő jogi instrumentum lenne, hanem csak egy jogi kötőerővel nem rendelkező politikai deklaráció, egy írott malaszt. Éppen erre a kötelező erőre mér csapást a Kúria alaptörvény-ellenes joggyakorlatot fenntartó döntése. Amennyiben hagyjuk, hogy egy alaptörvény-ellenes bírói joggyakorlat következtében két lábbal tapossák az emberek alapvető jogait a bíróságok, akkor az olyan társadalmi kataklizmához vezethet, amelyet a rendszerváltás óta nem látott az ország és véleményem szerint ezért alapvető alkotmányjogi jelentőségű a panaszban előadott kérdés.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A XIII. cikk (1) bekezdésének megsértése

1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

A XXIV. Cikk megsértése

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

(2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

XXVIII. Cikk (1) bekezdésének megsértése

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Kúria az ítéletében kifejtette, hogy a jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi az, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel. Hivatkozott arra is, hogy a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria már több határozatában állást foglalt arról, hogy a jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi az, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel (BDT2008. 1817.), illetve a jogalkalmazó hatóságok munkájának jellegével általában együtt járó jogszabály-alkalmazási és jogszabályértelmezési tévedések a felrőhatóság körén kívül esnek, és csak a rendkívüli, különös súlyú tévedések alapozzák meg a jogalkalmazó

szerv felelősségét (BDT2004. 1042.). A Kúria hangsúlyozza, hogy a Pest Megyei Végrehajtó Iroda és a II. rendű alperes végrehajtó irodája, valamint a jelen ügyben eljáró bíróságok eltérő álláspontja is azt mutatja, hogy a perbeli esetben olyan bonyolult és összetett jogértelmezési kérdésről van szó, amely a bírói gyakorlat értelmében egyébként sem alapozhatna meg bírósági jogkörben okozott kárért való felelősséget. A Kúria megállapította, hogy a jogszerűen elrendelt és foganatosított bünygyi zárlat egyenes következménye az, hogy a felperes a repülőgépet nem tudta használni, így az azzal összefüggésben felmerült általa előadott kára másra át nem hárítható (casus nocet domino).

Elfogadhatatlan az az érvelés, hogy a bekövetkezett kárért a jogalkalmazó szerv azért nem felelős, mert az alkalmazott jogszabályt többféleképpen lehet értelmezni, valamint a bonyolult és összetett jogértelmezési kérdés eltérő megítélése eredményezte azt, hogy a különböző hatóságok hol jogszerűnek, hol jogellenesnek ítélték meg a bünygyi zárlat végrehajtása során tett intézkedéseket.

A [REDACTED] szempontjából irreleváns az a kérdés, hogy a jogalkalmazó szervek számára bonyolult és összetett jogértelmezési kérdésről volt szó.

Ennek megítélésében, három különböző szintű bíróság háromféleképpen döntött. A [REDACTED] álláspontja a jogszabályok értelmezésében megegyezik a másodfokú bíróság érvelésével és a Pest Megyei Végrehajtó Iroda álláspontjával, vagyis a lex specialis derogat legi generali pontosan erre az esetre érvényes, a Vht. szabályait a speciális szabály, a Büntetőeljárás törvény bünygyi zárlatra vonatkozó rendelkezéseinek figyelembevételével kell megfelelően alkalmazni. Ergo a légi jármű használatát nem korlátozhatja a bünygyi zárlat elrendelése, mint biztosítási intézkedés, ahogy azt a jogalkotó a speciális törvényben a Büntetőeljárás törvényben szabályozta.

A Kúria álláspontját nehéz értelmezni abban az összefüggésben, hogy egy jogalkalmazó szerv jogellenes magatartását azzal teszi jogszerűvé, hogy amennyiben egy alkalmazandó jogszabályt többféleképpen lehet értelmezni akkor ez már mentesíti őt a felelősség alól, ezért az intézkedéssel okozott kárt a jogellenesség híján senkinek nem kell megfizetnie (casus nocet domino).

Egy olyan bírói döntés, amely az alkalmazandó jogszabályt kiszámíthatatlanul hol így, hol úgy alkalmazza és ennek a szubjektív megítélésétől függ az állam jogalkalmazó szervének a felelőssége, ezen keresztül a kártérítés megfizetésének kötelezettsége, az nem fair eljárás.

A bíróság tisztességes eljárásának hiánya az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésének megsértésével járt.

Ugyan a jogbiztonság követelménye önmagában nem alapjog, de fontosnak tartom leszögezni, hogy a bírósági eljárásokban (is) alapvető fontossággal bír, hogy az abban résztvevő személyek ügyében eljáró szervek, az eljárásuk során az Alaptörvény szellemében, a

vonatkozó jogszabályi keretek között folytassák tevékenységüket. Ez az Alaptörvény B) cikkéből is következő, a jogállamiság elvével szorosan összefüggő jogbiztonság követelményéből is fakad.

A jogbiztonság a jogállamiságtól elválaszthatatlan fogalom, hiszen a jog uralma a közjó eléréséhez önmagában kevés. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a kezdetektől fogva kitűnik, hogy a jogállamiság nélkülözhetetlen elemének tekinti a jogbiztonságot. A jogbiztonság tehát az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze és egyes részterületei is megfeleljenek ezen alkotmányos elvnek. Az irányadó Alkotmánybírósági tétel szerint a jogállamiság elvéből adódó alapvető követelmény, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtsék ki tevékenységüket. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Ezt erősíti meg az Alkotmánybíróság 11/1992. (III.5.) AB határozata is, amely kimondja, hogy: „a jogállamiság és jogbiztonság elvéből fakadnak az eljárási garanciák; ezek alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából. Csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály, csak az eljárási normák betartásával működik alkotmányosan a jogszolgáltatás.”

Amint arra 10/2018. (VII. 18.) AB határozat összegző jelleggel rámutatott:

„Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak {9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 65-66; 38/2012. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás} A jogbiztonság teremti meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás}.”

A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.

Az eljárás tehát nemcsak tisztességtelen volt, hanem sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiságból kiolvasható jogbiztonságot és az Alaptörvény 28. cikk első mondatát, valamint az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését.

Ha valóban igaz, hogy a különböző szintű bíróságok többféleképpen értelmeznek egy jogszabályt, akkor arra a döntésük előtt a Kúriánál jogegységi döntést kell kezdeményezni, vagy az Alkotmánybíróságtól kell kérni az érintett jogszabály alaptörvény-ellenes paragrafusainak megsemmisítését. Ha valóban többféleképpen értelmezhető az ügyben alkalmazott jogszabály, akkor a Kúria is folyamatosan mulaszt, hiszen az általa idézett 2004-es

és 2008-as BDT döntésekkel maga is felismerte ezt a kialakult joggyakorlatot, mégsem tette meg, hogy jogegységi döntést hozzon az ügyben.

Az Alkotmánybíróság döntésében már rámutatott, hogy a tulajdonjog valamely tartalmi elemének a korlátozása csak akkor jár magának a tulajdonjognak, mint alapvető jognak a korlátozásával, és ezáltal csak akkor alkotmányellenes, ha az nem elkerülhetetlen, vagyis, ha kényszerítő ok nélkül történik, továbbá, ha a korlátozás súlya a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan. A légitim cél elérése érdekében. Tehát ha nem is érvényesül a lex specialis elve, akkor is köteles lett volna a Fővárosi Törvényszék Végrehajtó Irodája az enyhébb eszközt alkalmazni.

A 64/1993. (XII. 22.) AB határozatban kimondták: „Az alkotmányos védelem tárgya elsősorban a tulajdoni tárgy, azaz a tulajdon állaga.” A végrehajtás során, alatt, annak következtében az indítványozó tulajdona gazdasági totálkárt szenvedett. A bekövetkezett kárt a magyar állam jogszabályai vagy azok nem megfelelő alkalmazása idézte elő. A szükségességi rész mellett szintén megbukna a teszt arányossági részén ez a korlátozás, ugyanis azt mindenfajta kártalanítás nélkül tette (64/1993. (XII. 22.) AB: „Az Alkotmánybíróság azonban megállapíthatja a tulajdonkorlátozás más eseteiben is, hogy az arányosság csak adott kártalanítás mellett áll fenn.”)

A Kúria megsemmisíteni kért ítéletében jogszerűnek minősítette a Fővárosi Törvényszék Végrehajtó Irodájának intézkedését, mely a korlátozással elérni kívánt célhoz képest aránytalan volt, ezért az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének megsértése valósult meg.

Mint arról már beszámoltam korábban a Kúria gyakorlatával jogbiztonságot sértő helyzetet, állapotot teremtett. Ezt az alaptörvény-ellenes gyakorlatot ki kell gyomlálni a jogrendszerből, hiszen ez egy olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, amelynek figyelmen kívül hagyása, az államszervezet demokratikus működésének súlyos zavarát okozhatja.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Nyilatkozom arról, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott Kúria 2020. május 19-én felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítéletének bírósági ítélete végrehajtásának felfüggesztésére nincs lehetőség.
- b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (4.sz.melléklet)
- c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Nyilatkozat csatolva (5.sz melléklet)

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

A Kúria 2020. május 19-én felülvizsgálati eljárásban hozott Pfv.IV.20.329/2019/7. sz. ítélete (1.sz. melléklet).

A Budapest Környéki Törvényszék 2018. február 22. napján hozott 22.P.21.501/2016/44. számú rész-közbenső ítélete (2. sz. melléklet)

A Fővárosi Ítéltábla 2018. október 04-én hozott 1.Pf.20.449/2018/12/ ítélete (3. sz. melléklet)

